

LUNDS
UNIVERSITET

HUMANIORA 2020

© Maria Nilsson

HT-dagarna – Skolspåret

FÖRELÄSNINGAR I HÖRSALEN PÅ SOL (SPRÅK- OCH LITTERATURCENTRUM) | FREDAG 3 APRIL 2020

Skolspåret består av utvalda föreläsningar från HT-dagarnas ordinarie program. På dessa föreläsningar går det att reservera platser i förväg. Elever och lärare är givetvis fortfarande lika välkomna till föreläsningarna i det ordinarie programmet (men det går inte att reservera platser på dem). I *Skolspåret* erbjuds också pass med information om hur det är att läsa och bo i studentstaden Lund.

Information om *Skolspåret* och hela HT-dagsprogrammet hittar du på www.ht.lu.se/htdagar.

För frågor och bokning av platser kontakta: htdagar@ht.lu.se

09.15–09.30 | Johanna Gustafsson Lundberg

FINNS DET NÅD I DET SEKULÄRA SAMHÄLLET?

Kan teologi vara en dold resurs i samtidsdebatten? Religioner har över tid utvecklat olika språk för att tala om människans belägenhet. Här finns analyser av människans ondska och illvilja men också av förmågan att älska och betydelsen av att göra gott. Belastade kristna begrepp som skam, skuld och synd, men även frågor om förlåtelse och nåd, har de något att säga oss idag? I denna föreläsning diskuteras debatter som följde efter #metoo utifrån idén att teologiska tankestrukturer kan vara en resurs i mångfaldssamhället.

09.35–09.50 | Mikael Roll

STRUPENS SPRÅKLIGA SKATTER

Svenskans melodiska skatter glimmar tydligt för dem som inte kan språket. För svensktalare är glittret dock höljt i dunkel. Varför låter svenska sjungande för dem som inte förstår? Varför tycker inte modersmålstalare det? Tittar vi in i huvudet skingrar sig dimmorna kring strupens pärlor. Med modern teknik kan vi se skillnader i bearbetning av språkmelodi beroende på vilken hjärna som bearbetar den.

10.00–10.15 | Joachim Östlund

I DE DÖDAS RIKE – OM DE BORTGLÖMDA SVENSKA MUMIEEXPEDITIONERNA

”Wi woro några timmar i detta de dödas rike”, skriver de två unga herrarna Höpken och Carleson i en rapport från en mumieexpedition i Egypten år 1736. Vem var deras uppdragsgivare och varför reagerar de så starkt på handeln med egyptiska mumier i Kairo när de själva plundrar en egyptisk grav? Sveriges roll i handeln med mänskliga kvarlevor från Egypten är en i hög grad dold historia. Sedd med moderna ögon är den också en historia med makabra inslag.

PROGRAMMET FORTSÄTTER PÅ NÄSTA SIDA!

10.45–11.00 | Ola Wikander

ATT SÖKA EFTER VISHETEN I UNDERJORDENS DJUP – METAFORISK SKATTJAKT I JOBS BOK OCH DEN FORNSEMITISKA POESIN

I Gamla testamentets texter och andra semitiskspråkiga texter från den gamla Främre Orienten används inte sällan den metaforiska bilden att visdomen finns i djupet, under marken, i dolda avgrunder. I det här föredraget gräver vi oss djupt ned, både tidsmässigt och bildligt, för att förhoppningsvis finna visdomen i det dolda – i texter på hebreiska, ugaritiska och akkadiska.

11.05–11.20 | Charlotte Hagström och Lars-Eric Jönsson

RYKTEN, RÄDSLOR OCH REKORD – DOLDA SKATTER I VECKOPRESS FRÅN FÖRRA SEKELSKIFTET

En parisisk aktris på en velociped av silver, en skandaliserad svensk skådespelerska. Vid slutet av 1800-talet utvecklades en ny veckopress med skvallertidningar och facktidsskrifter. Många blev påfallande kortlivade och är i dag bortglömda. I ett nytt forskningsprojekt undersöks cykeltidningen *Hjulsport* och skvallerblaskan *Gamla Brefflådan*. Även om de var mycket olika hade de också likheter. Svagheten för rykten, anmärkningsvärda prestationer och kändisar är några sådana likheter, liksom viljan att ligga i samhällets framkant med de senaste nyheterna från när och fjärran.

11.30–11.45 | Erik Persson

ALGORITMERS DOLDA VÄRDERINGAR

Våra liv styrs i allt högre grad av algoritmer. De finns i Googles sökmotorer men också i våra bilar, i sjukvårdens och socialtjänstens beslutsstöd, och de utför mycket av handeln på världens börser. Men algoritmer är inte så värderings- och fördomsfria som man kan tro. Algoritmer innehåller, förstärker och döljer värderingar som ibland är medvetet, men ofta omedvetet, inbakade i konstruktionen och valet av algoritmer och träningsdata. En av vår tids viktigaste frågor är hur vi gör denna process mer demokratisk.

11.50–12.30 | Informationspass – så är det att bo och studera i Lund

Informationspass med våra centrala studentambassadörer. I anslutning bjuder vi alla som är bokade på passet på en vegetarisk lunchmacka. Det finns även möjlighet att ställa individuella frågor till våra studenter efteråt.

13.15–13.30 | Erika Rosengren

BENENS DOLDA SKATTER

När man tänker på arkeologi är det oftast på khaki-klädda män och kvinnor som gräver fram allehanda föremål av guld, flinta och keramik från gropar i jorden. Men några av arkeologins skatter finns dolda inuti de benmaterial av människor och djur som tas tillvara vid utgrävningarna. Från dem kan arkeologerna nu, inte klädda i khaki utan i labbrockar och skyddskläder, utvinna DNA, proteiner och isotoper som kan ge information om sådant vi tidigare endast kunnat drömma om.

13.35–13.50 | Ann-Sofie Klareld

SKATTEN INOM DIG – GENEALOGI, DNA-ANALYSER OCH ARKIVENS UTMANINGAR

DNA kan ses som en skatt som ligger dold inom oss, som kan avslöja saker vi inte visste om oss själva och hjälpa oss att hitta okända släktingar. På kort tid har DNA-analys gått från att vara en dyr och omständlig process till någonting som de flesta har råd med. Men de matchningar som olika DNA-databaser erbjuder ersätter inte behovet av arkivforskning för den som vill ha mer konkreta uppgifter. Vad händer när traditionella arkivinstitutioner möter nya identifieringstekniker?

14.00–14.15 | Eline Visser

SKATTER I VÄRLDENS SPRÅK

Följ med på en lingvistisk skattjakt runt världen, från Sverige via Amazonas och Australien till Namibia och Öst-Indonesien, där föredragshållaren själv genomför fältarbete om ett hotat språk. Bekanta dig med ljudsystem, ordföljd, att prata om dofter, och hur man räknar på olika språk. Visste du att svenska är lika exotiskt som maori eller navajo?

